

ΠροθεΣυ

ΠΡΟΘΗΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Διδάσκουμε κοινωνικές συμπεριφορές, ρουτίνες και διαδικασίες σε όλα τα παιδιά

Λευκή Κουρέα, Ph.D.

Τι αναμένουμε να πάρουμε;

- Στο χαρτάκι που έχετε πάρει καταγράψτε σύντομα ένα πράγμα που θα θέλατε να αποκομίσετε από τη σημερινή μας συνάντηση.

Στόχοι Συνάντησης

1. Ορίζετε τις κοινωνικές συμπεριφορές και ρουτίνες της τάξης με λειτουργικό τρόπο
2. Εξηγείτε την αναγκαιότητα/χρησιμότητά τους
3. Περιγράψετε τα στάδια διδασκαλίας κοινωνικών συμπεριφορών και ρουτίνων
4. Εφαρμόζετε μερικά από τα στάδια αυτά

Σήμα «Προσοχής»

- Η παρουσιάστρια θα σηκώσει το χέρι
- Οι συμμετέχοντες θα ολοκληρώσουν τη σκέψη τους και
- **Έπειτα**, θα σηκώσουν το χέρι περιμένοντας ήσυχα

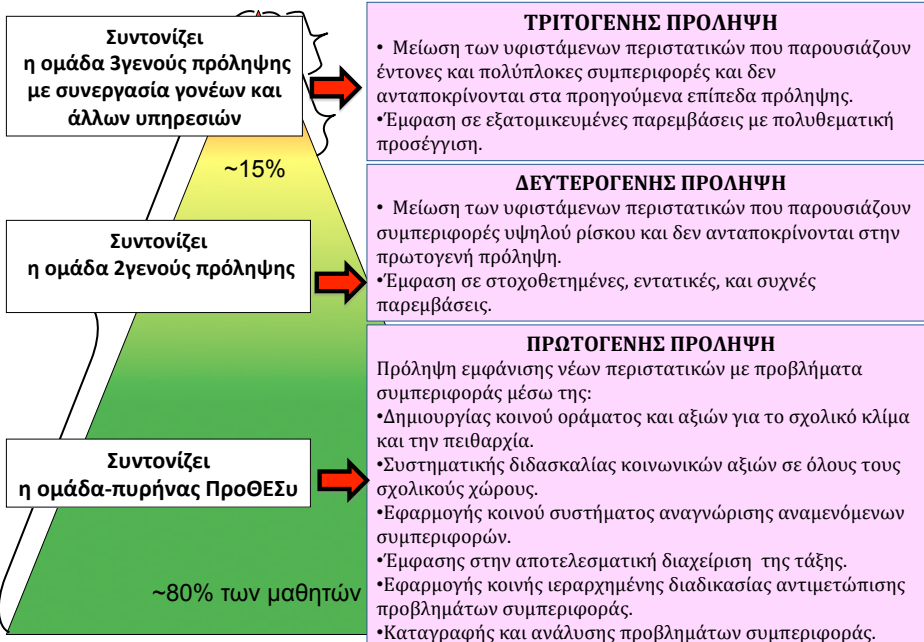

Αναμενόμενες Συμπεριφορές

- **Δείχνω σεβασμό**
 - Συμμετέχω ενεργά
- **Δείχνω υπευθυνότητα**
 - Απενεργοποιώ τον ήχο του κινητού μου
 - Ακούω προσεκτικά τους άλλους
- **Δείχνω συνεργατικότητα**
 - Συμμετέχω σε όλες τις δραστηριότητες
 - Ακούω και ανταποκρίνομαι στις ιδέες των υπολοίπων

Πολυεπίπεδη στήριξη μαθητών μέσω του συστήματος ΠροΘΕΣυ

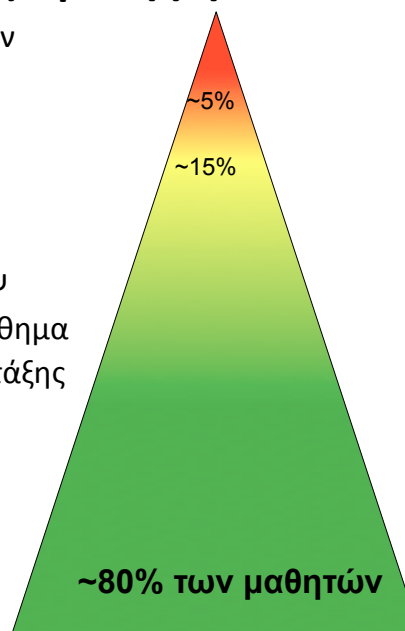

Πρωτογενής Πρόληψη

Στόχος: η πρόληψη νέων προβλημάτων συμπεριφοράς

Οφέλη από την εφαρμογή της:

- Βελτίωση στη φοίτηση και έγκαιρη προέλευση των παιδιών
- Μείωση παραπομπών προς ΟΑΠ, ΥΕΨ
- Αυξημένη ενεργός συμμετοχή στο μάθημα
- Μείωση καβγάδων σε χώρους εκτός τάξης
- Βελτίωση μαθησιακής επίδοσης
- Αυξημένη ικανοποίηση παιδιών και εκπαιδευτικών για το σχολικό κλίμα

Βήματα Υλοποίησης της Πρωτογενούς Πρόληψης στο χώρο της ΤΑΞΗΣ

- 1 • Καθορισμός αποστολής και οράματος της τάξης
- 2 • Ορισμός και διδασκαλία σχολικών αξιών και αναμενόμενων συμπεριφορών
- 3 • Διδασκαλία ρουτίνων και διαδικασιών
- 4 • Εφαρμογή **συστήματος θετικής ενίσχυσης συμπεριφορών**
- 5 • Εφαρμογή ιεραρχημένης πορείας για **διαχείριση** προβλημάτων συμπεριφοράς

Σχολικές αξίες και αναμενόμενες συμπεριφορές

- Είναι προσδοκίες και συμπεριφορές που η κοινωνία (σχολείο) κρίνει κατάλληλες για την ενσωμάτωση του ατόμου στο κοινωνικό σύνολο.
- Συμπεριφορές που αυξάνουν την πιθανότητα να αναγνωριστούν από άλλους και βοηθούν το άτομο να αποκτήσει την ανεξαρτησία του.
- Για παράδειγμα...

Άλλα παραδείγματα...

Νηπιαγωγείο/ Προδημοτική	Δημοτικό	Γυμνάσιο/Λύκειο
<ul style="list-style-type: none"> • Φιλία (χαίρετιζω άλλους, περιμένω τη σειρά μου, μοιράζομαι, προσφέρω βοήθεια) • Διαχείριση συναισθημάτων (γνωρίζω τα συναισθήματα, αντιμετωπίζω τον φόβο, μοναξιά, ενσυναίσθηση) • Εναλλακτικοί τρόποι για επιθετικότητα (πείραγμα, δέχομαι τις συνέπειες, θυμός, λύνω πρόβλημα) • Διαχείριση Στρες (λάθη, ειλικρίνεια, λέω 'όχι!', δέχομαι το 'όχι') 	<ul style="list-style-type: none"> • Φιλία (συστήνομαι, ξεκινώ συζήτηση, ολοκληρώνω συζήτηση, συμμετέχω σε παιχνίδι, μοιράζομαι, απολογούμαι) • Διαχείριση συναισθημάτων (γνωρίζω τα συναισθήματα, αναγνωρίζω των άλλων, αντιμετωπίζω τον φόβο, μοναξιά, ενσυναίσθηση) • Εναλλακτικοί τρόποι για επιθετικότητα (αυτο-έλεγχος, πείραγμα, διαπραγματεύομαι, χειρίζομαι κατηγορίες, ζητώ άδεια) • Διαχείριση Στρες (ανία, δέχομαι την ήττα, αποτυχία, ειλικρίνεια, λέω 'όχι!') 	<ul style="list-style-type: none"> • Φιλία (διακόπτω άλλους, φιλοφρονώ, διακόπτω, • Διαχείριση συναισθημάτων (γνωρίζω/εκφράζω τα συναισθήματα, αντιμετωπίζω τον θυμό άλλων, μοναξιά, επαινώ εαυτό) • Εναλλακτικοί τρόποι για επιθετικότητα (βοηθώ άλλους, μοιράζομαι, αντιδρώ στο πείραγμα, αυτοέλεγχος) • Διαχείριση Στρες (εκφράζω παράπονο, υπεραστίζω φίλο, σπουδώνω)

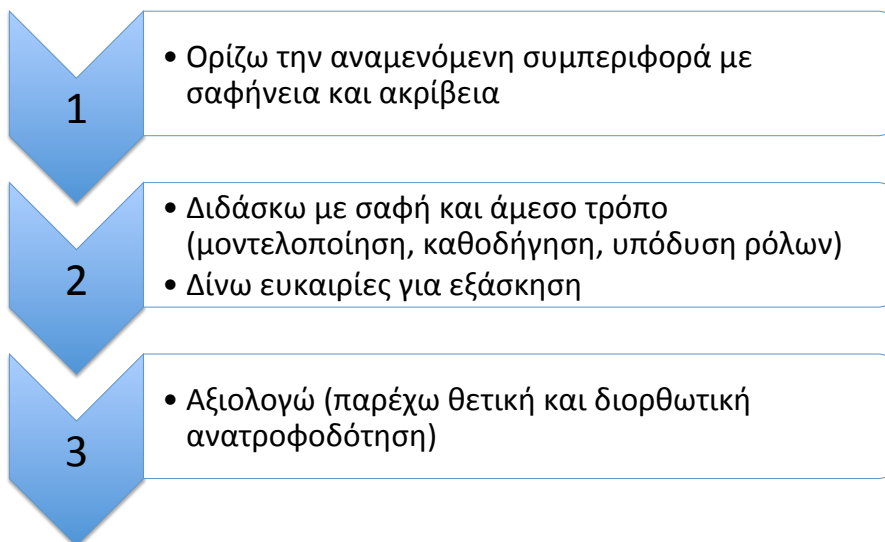

**Ποια η χρησιμότητα διδασκαλίας
κοινωνικών συμπεριφορών και
αξιών για ΟΛΑ
τα παιδιά της τάξης μας;**

**Γιατί να διδάσκουμε κοινωνικές
συμπεριφορές;**

- Θετική συσχέτιση μεταξύ μαθησιακής επίδοσης και συμπεριφοράς
- Κοινωνικές δυσκολίες συμβάλλουν στην αύξηση αντιπαραθέσεων με συνομηλίκους καθώς και με ενήλικες
- Αντιμετώπιση αντιπαραδειγμάτων από το ευρύτερο πλαίσιο (ΜΜΕ, γειτονιά)

Πώς διδάσκω τις αναμενόμενες συμπεριφορές;

Οι αναμενόμενες συμπεριφορές της τάξης μου...

- Πλαισιώνονται από τις ευρύτερες σχολικές αξίες του σχολείου (σεβασμός, υπευθυνότητα, συνεργασία, κ.λ.π.)
- Για κάθε αξία, ορίζω 2-3 συμπεριφορές
 - Θετικά διατυπωμένες
 - Μετρήσιμες
 - Παρατηρήσιμες
 - Διατυπωμένες με κατάλληλο λεξιλόγιο για την ηλικία των παιδιών

**Παράδειγμα:
ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΑΞΙΕΣ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ ΤΑΞΗΣ**

ΣΕΒΑΣΜΟΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ	ΑΣΦΑΛΕΙΑ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Είμαι ενεργός ακροατής. 2. Χρησιμοποιώ ευγενικές λέξεις. 3. Σηκώνω το χέρι. 4. Κρατώ το επίπεδο της φωνής μου από 0 ως 2. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Μπαίνω στην τάξη μόλις χτυπήσει το κουδούνι. 2. Ακολουθώ τις οδηγίες του δασκάλου μου. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ζητώ άδεια όταν θέλω να σηκωθώ από τη θέση μου. 2. Διατηρώ τον αυτοέλεγχό μου 3. Χρησιμοποιώ υλικά και εργαλεία με προσοχή.

Ορισμός Συμπεριφοράς

- Είναι ξεκάθαρη η περιγραφή της συμπεριφοράς;
- Μπορεί κάποιος άλλος να δώσει παρόμοια περιγραφή;
- Αν κάποιος διάβαζε την περιγραφή της συμπεριφοράς, θα ήταν σε θέση να την ονόμαζε;

Παρατηρήσιμη συμπεριφορά είναι μετρήσιμη

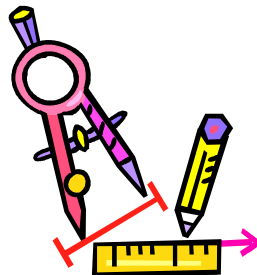

Μετρήσιμη

τεμπέλης
αγενής
βρίζει
εκτός θέσης

αντιδραστικός

ανυπάκουος

Μη μετρήσιμη

ενοχλεί

μιλά χωρίς να περιμένει τη σειρά του

δεν συγκεντρώνεται

κλωτσά

ολοκληρώνει την εργασία

Αντικειμενική περιγραφή είναι και μετρήσιμη

Αντικειμενική

Μιλά στη σιωπηρή εργασία

Μοιράζει φυλλάδια

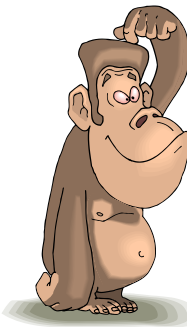
Βιάζεται να ολοκληρώσει την εργασία

5 φορές/μέρα

Μερικές φορές

Κάθε 10 λεπτά

2 φορές/περίοδο

Περίεργος

Υποκειμενική

Σπάνια

Επαναλαμβανόμενα

1 ή 2 φορές τη βδομάδα

Ακουμπώ στην καρέκλα

Ενοχλώ τον διπλανό

Συνεχώς

Χτυπώ το μολύβι στο θρανίο

Είναι μετρήσιμη και παρατηρήσιμη η συμπεριφορά κάθε περίπτωσης;

Περίπτωση Α – Μάριος

- Όταν ο εκπαιδευτικός δίνει την οδηγία, ο Μάριος δεν ξεκινά αμέσως.

Περίπτωση Β – Νένα

- Η Νένα διακόπτει συνεχώς τη δασκάλα στο μάθημα.

Περίπτωση Γ – Γιώργος

- Στο μάθημα Αγγλικών ο Γιώργος αφαιρείται συνεχώς.

Περίπτωση Δ – Δέσποινα

- Η Δέσποινα ενοχλεί τον διπλανό της στο μάθημα.

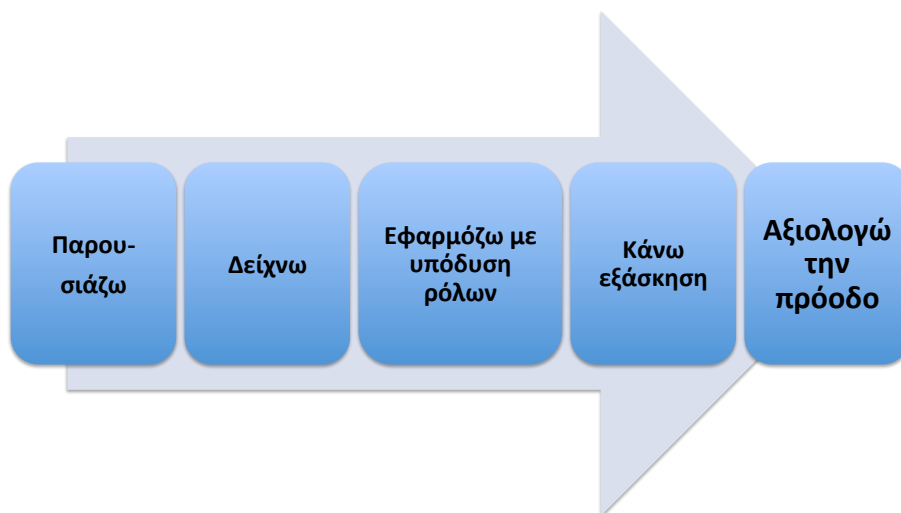

Αξιολογώ τις πιο κάτω συμπεριφορές αν είναι μετρήσιμες...

ΣΕΒΑΣΜΟΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ	ΑΣΦΑΛΕΙΑ
1. Δεν μιλώ 2. Χρησιμοποιώ όμορφες λέξεις	1. Ολοκληρώνω τις εργασίες μου με προσοχή 2. Συνεργάζομαι με τον διπλανό μου	1. Δεν παίζω με αντικείμενα 2. Δεν χτυπώ

Πώς διδάσκουμε τις αναμενόμενες συμπεριφορές;

Πώς διδάσκουμε τις κοινωνικές δεξιότητες;

- Εφαρμόζοντας το μοντέλο της άμεσης διδασκαλίας (direct instruction model)
 - Στηρίζεται στη μοντελοποίηση, καθοδήγηση και ανεξάρτητη εξάσκηση

Σχέδιο Μαθήματος Κοινωνικών Δεξιοτήτων

1. Αναφέρω στον μαθητή την κοινωνική δεξιότητα (Ονομάζω τον κανόνα στον μαθητή).
2. Εξηγώ την αναγκαιότητα διδασκαλίας της συμπεριφοράς (Συζητώ από κοινού με τον μαθητή για τη λογική και την κοινωνική χρησιμότητα της αναμενόμενης συμπεριφοράς).
3. Παρουσιάζω την κατάλληλη συμπεριφορά (Παρουσιάζω τα βήματα του κανόνα μέσω παρουσίασης στο πρόγραμμα PowerPoint με εικόνες ή σε πόστερ).

Σχέδιο Μαθήματος Κοινωνικών Δεξιοτήτων

4. Παρουσιάζω σενάρια με παραδείγματα και αντιπαραδείγματα (Συζητούμε με τους μαθητές παραδείγματα και αντιπαραδείγματα του κανόνα. Διόρθωση αντιπαραδειγμάτων).
5. Γίνεται υπόδυση ρόλων (μαθητές μεταξύ τους, μαθητές-εκπαιδευτικός).
6. Ολοκληρώνω μάθημα με αξιολόγηση (φύλλο εργασίας).

Παράδειγμα Σχεδίου Μαθήματος

«Ακούω τον ομιλητή»

1. Επιλέγω ΜΙΑ συμπεριφορά για διδασκαλία

ΣΕΒΑΣΜΟΣ	ΥΠΕΥΘΥΝΟΤΗΤΑ	ΑΣΦΑΛΕΙΑ
1. Δεν μιλώ 2. Χρησιμοποιώ όμορφες λέξεις	1. Ολοκληρώνω τις εργασίες μου με προσοχή 2. Συνεργάζομαι με τον διπλανό μου	1. Δεν παίζω με αντικείμενα 2. Δεν χτυπώ

2. Ετοιμάζω προσχέδιο για να τη διδάξω

Βήματα Υλοποίησης της Πρωτογενούς Πρόληψης στο χώρο της ΤΑΞΗΣ

1

- Καθορισμός αποστολής και οράματος της τάξης

2

- Ορισμός και διδασκαλία σχολικών αξιών και αναμενόμενων συμπεριφορών

3

- Διδασκαλία ρουτίνων και διαδικασιών

4

- Εφαρμογή **συστήματος θετικής ενίσχυσης συμπεριφορών**

5

- Εφαρμογή ιεραρχημένης πορείας για **διαχείριση** προβλημάτων συμπεριφοράς

Χρησιμότητα ρουτίνων τάξης...

- Αυξάνουν τον διδακτικό χρόνο
- Μειώνουν προβλήματα συμπεριφοράς
- Βελτιώνουν το κλίμα της τάξης
- Αυξάνουν τη συλλογική ευθύνη και το αίσθημα ομαδικότητας
- Καλλιεργούν την αυτο-πειθαρχία

Βασικές ρουτίνες τάξης

- Άφιξη/αποχώρηση
- Αλλαγή διδακτικής περιόδου
- Ατομική εργασία
- Ομαδική εργασία
- Σχηματισμός γραμμής
- Σήμα προσοχής

Διδάσκοντας ρουτίνες..

1. Παρουσιάζω	Λέω στο παιδί πώς να το κάνει
2. Δείχνω	Δείχνω στο παιδί πώς να το κάνει
3. Καθοδηγώ για εξάσκηση	Δείχνω παραδείγματα και αντιπαραδείγματα. Τα παιδιά διορθώνουν τα λάθη. Δίνω θετική συγκεκριμένη ανατροφοδότηση
4. Επανάληψη	Κάνω επανάληψη τα βήματα της ρουτίνας ξανά

Κύριο Μήνυμα

Η πρόληψη εστιάζεται στο ότι οι κοινωνικές συμπεριφορές και οι ρουτίνες διδάσκονται με παρόμοιο τρόπο όπως οι μαθησιακές δεξιότητες

ΠροΘεΣυ
ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΘΕΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ

Ευχαριστούμε!

Για περισσότερες πληροφορίες:

klefki@ucy.ac.cy

www.ucy.ac.cy/cyrbis

(Κεντρική Σελίδα/ Αποτελέσματα/ Παρουσιάσεις)